

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Tertiæ Partis Volumen Secundum

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romæ, 1619

De comparatione eorum. 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-38725

quo aliquis constituitur perfectior aliorum.

Ad tertium dicendum, quod nutrimentum & præcedit augmentum, sicut causa eius, & subsequitur augmentum, sicut conservans hominem in perfecta quantitate & virtute. Et ideo potest eucharistia premitteri confirmationi, ut Dionys. † facit in libro de eccles. hierarch. & potest postponi, sicut Magist. * facit in 4. sent.

Ad quartum dicendum, quod ratio illa rectè procederet, si penitentia ex necessitate requireretur, ut preparatoria ad eucharistiam. Sed hoc non est verum: nam si aliquis esset sine peccato mortali, non indigeret penitentia ad sumptionem eucharistia. Et sic patet, quod per accidens penitentia preparat ad eucharistiam, scilicet supposito peccato: unde dicitur 2. Paral. vii. Tu Domine iustorum, non posuisti penitentiam iustis.

Ad quintum dicendum, quod extrema unctio propter rationem inductam *, est ultimum inter sacramenta, quæ ordinantur ad perfectionem unius personæ.

ARTIC. III.

Utrum sacramentum Eucharistia sit potissimum inter sacramenta?

AD tertium sic proceditur. Videtur, quod sacramentum eucharistia non sit potissimum inter sacramenta. Bonum enim commune potius est, quam bonum unius, ut dicitur 1. Ethic. * Sed matrimonium ordinatur ad bonum commune speciei humanæ, per viam generationis: sacramentum autem eucharistia ordinatur ad bonum proprium iumentis. Ergo non est potissimum sacramentorum.

¶ 2. Præterea, Digniora sacramenta esse videntur, quæ per maiorem ministrum conferuntur. Sed sacramentum confirmationis, & sacramentum ordinis non conferuntur, nisi per Episcopum, qui est maior minister, quam simplex sacerdos, per quem confertur eucharistia sacramentum. Ergo illa sacramenta sunt potiora.

Ter. Par. Vol. ij.

G

¶ 3 Præ-

qui ca. 3. agit de Euch. sed c. 4 de cōfirm.

* ubi de confirm. tractat in dist. 7. de Euch. verò dist. 8. * in arg.

in arg.

362
4 d. 7. q. 1
a. 1. q. 3.
c. & d. 8.
q. 1. ar. 1.
q. 1. & 4.
con. c. 74.
col. 2. &
ver. q. 27
ar. 4. cor.
fin.
* ii. 1. eth.
c. 2. in fine
10. 5.

¶ 3 Præterea, Sacramenta tanto sunt potiora, quanto maiorem virtutem habent. Sed quædam sacramenta imprimunt characterem, (scilicet baptis- mus, confirmatio, & ordo,) quod non facit Eucharistia. Ergo illa sacramenta sunt potiora.

¶ 4 Præterea, Illud videtur esse potius, ex quo alia dependent, & non è conuerso. Sed ex baptis- mo dependet eucharistia: non enim potest aliquis eucharistiam accipere, nisi fuerit baptizatus. Ergo baptismus est potior eucharistia.

*non remo-
tè à pr.*

S E D contra est, quòd Dion. * dicit 3. cap. ec- clesiast. hierarch. quòd non contingit aliquem per- fici perfectione hierarchica, nisi per diuinissimam eucharistiam. Ergo hoc sacramentum est potissimum omnium aliorum.

*q. 62. a 3
ad 4.*

RESPONDEO dicendum, quòd simpliciter lo- quendo, sacramentum eucharistiæ est potissimum inter alia sacramenta. Quod quidem tripliciter apparet. Primo quidem, ex eo quòd in eo continetur: nam in sacramento eucharistiæ continetur ipse Chris- tus substantialiter: in alijs autem sacramentis con- tinetur quædam virtus instrumentalis participata à Christo, vt ex supra dictis * patet. Semper autem quod est per essentiam, potius est eo quod est per participationem. Secundo hoc apparet ex ordine sacramentorum adinuicem: nam omnia alia sacra- menta ordinari videntur ad hoc sacramentum, sicut ad finem. Manifestum est enim, quòd sacramentum ordinis ordinatur ad Eucharistiæ consecrationem: sacramentum verò baptismi ordinatur ad eucharis- tiæ receptionem. In quo etiam perficitur aliquis per confirmationem, vt non vereatur se subtrahere à tali sacramento. Per pœnitentiam etiam, & extre- mam vnctionem, preparatur homo ad dignè sumen- dum corpus Christi. Matrimonium etiam saltem sua significatione attingit hoc sacramentum, in quantum significat coniunctionem Christi & Ecclesiæ: cuius vnitas per sacramentum eucharistiæ figuratur: vnde
& Apo-

& Apostolus dicit Ephes. 5 Sacramentum hoc magnū est; ego autem dico in Christo & in Ecclesia. Tertio hoc apparet ex ritu sacramentorum? Nam ferè omnia sacramēta in eucharistia cōsummantur: vt Dion * *cir. princ.*
 dicit 3. c. eccl. hier. sicut patet, quòd ordinati cōmunicant, & etiam baptizati, si sint adu'ti. Aliorum autem sacramentorū comparatio adinuicem, potest esse multiplex. Nam in via necessitatis, baptismus est potissimum sacramentorum: in via autem perfectionis sacramentum ordinis: medio autem modo se habet sacramentum confirmationis. Sacramentum verò penitentia & extrema vnctionis, sunt inferiores gradus à prædictis sacramentis: quia sicut dictū * est, *ar. 1. hie-
ius quas.*
 ordinantur ad vitam Christianā, non per se, sed quasi per accidens, scilicet in remedium superueniētis defectus. Inter quæ tamen, extrema vnctio comparatur ad penitentiam, sicut confirmatio ad baptismum: ita scilicet quòd penitentia est maioris necessitatis, sed extrema vnctio est maioris perfectionis.

Ad primum ergo dicendum, quòd matrimoniū ordinatur ad commune bonum corporaliter. Sed bonū commune spirituale totius Ecclesiæ, continetur substantialiter in ipso eucharistia sacramento.

Ad secundum dicendum, quòd per ordinem & confirmationem deputatur fideles Christi ad aliqua specialia officia, quæ pertinent ad officium principis. Et idè tradere huiusmodi sacramenta, pertinet ad solū Episcopum, qui est quasi princeps in Ecclesia. Per sacramentum verò eucharistia non deputatur homo ad aliquod officium, sed magis hoc sacramentum est finis omnium officiorum, vt dictum est *.

Ad tertium dicendum, quòd character sacramentalis (sicut supra dictum † est) est quadam participatio sacerdotij Christi. Vnde sacramentum, quod ipsum Christum coniungit homini, est dignius sacramento, quod imprimat Christi characterem. *in corpore art.
q. 61. a. 3*

Ad quartum dicendum, quòd ratio illa procedit ex parte necessitatis: sicut enim baptismus, cum sit

maximæ necessitatis, est potissimum sacramentorum; sic ordo & confirmatio habent quâdam excellentiam ratione ministerij, & matrimonium ratione significationis. Nihil enim prohibet aliquid esse secundum quid dignius, quod tamen non est dignius simpliciter.

ARTIC. I V.

Vtrum omnia sacramenta sint de necessitate salutis?

363
4 d. 7. q.
1. a. 1. q.
2. 2. q. 3.
a. 2. q. 1.

AD quartum sic proceditur. Videtur, quod omnia sacramenta sint de necessitate salutis. Illud enim, quod non est necessarium, videtur esse superfluum. Sed nullum sacramentum est superfluum: quia Deus nihil facit frustra. Ergo omnia sacramenta sunt de necessitate salutis.

¶ 2 Præterea, Sicut de baptismo dicitur, Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu sancto, non potest introire in regnum Dei; ita de eucharistia dicitur Ioan. 6. Nisi manducaveritis carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Ergo sicut baptismus est sacramentum necessitatis, ita & eucharistia.

q. 68. a. 1
2.

¶ 3 Præterea, Sine sacramento baptismi potest aliquis saluus fieri, dummodo non contemptus religionis, sed necessitas sacramentum excludat: ut infra* dicitur. Sed in quolibet sacramento contemptus religionis impedit hominis salutem. Ergo pariter omnia sacramenta sunt de necessitate salutis.

S E D contra est, quod pueri saluantur per solum baptismum, sine alijs sacramentis.

R E S P O N D E O dicendum, quod necessarium respectu finis, (de quo nunc loquimur) dicitur aliquid dupliciter. Vno modo, sine quo non potest haberi finis: sicut cibus est necessarius vitæ humanæ. Et hoc est simpliciter necessarium ad finem.

Alio modo dicitur esse necessarium id, sine quo non habetur finis ita conuenienter; sicut equus necessarius est ad iter. Hoc autem non est simpliciter

ne-